

[Finansministeren.]

dermed sige, at det, man har sat i gang i kommunerne, er noget ufornuftigt; hr. Erhard Jakobsen har da meget ret i, at man har brug for skoler og det andet, han nævnte. Men vi stiller jo heller ikke krav til kommunerne end dem, vi stiller til os selv. Når staten — og det er vi altså enige om — inden for sine budgetrammer skal være tilbageholdende og jo dog alene har haft en 10 pct.s stigning mod kommunernes 15-20 pct.s stigning, så kan det ikke siges at være urimeligt, at vi beder kommunerne om noget tilsvarende, således som det er sket, og som det sker ved gennemførelsen af denne lovgivning. Kommunerne må jo som staten prioritere.

Det er heller ikke rigtigt, hvis hr. Erhard Jakobsen vil sige, at det er et angreb på det kommunale selvstyre. Den beretning, der er afgivet fra finansministeriet om at ændre holdningen over for standardkrav og normer, viser jo tværtimod, at vi ønsker at udvide det kommunale selvstyre netop der- ved, at vi fjerner os fra, at det er staten, der skal fastlægge og fastlægge detaljeret, hvordan man skal bygge institutionerne, hvordan man skal bemande dem og indrette dem, således at man derigennem overlader til kommunerne selv at være sparsommelige og at prioritere. Ja, blot disse bemærkninger, fordi hr. Erhard Jakobsen kom ind på det.

Det afgørende er selvfølgelig, at der er enighed om en politik, hvorefter vi ikke gør fejltagelserne om igen, de fejltagelser, der hidrører fra 1960'erne, hvor de offentlige udgifter steg med 17 pct. om året, mens produktionen kun steg med 10 pct. Det afgørende er at få balance imellem produktionen og det, vi så kan præstere i offentlige udgifter. Det medvirker disse love og den finanspolitik, de er udtryk for, særdeles meget til.

Økonomiministeren (Nyboe Andersen):

Hr. Per Hækkerup har delerede en del over, at alt, hvad vi havde at henvise til på det økonomiske område, var en forventet bedring af valutabalancen i løbet af det kommende år. Det er nu ikke rigtigt. Vi har i dag fået im- og eksporttallene for de første 7 måneder af i år, og de viser, at merimporten i den periode har været 270 mill. kr. mindre

end i samme periode i fjor. Nu kan man sige, at det ikke er noget stort tal, men de 270 mill. kr. er nettovirkningen af to modgående bevægelser. Den ene er en betydelig forringelse af handelsbalancen som følge af udefrakommende prisbevægelser. Den anden er en væsentlig forbedring af balancen som følge af bevægelser i de im- og eksporterede mængder, og det er jo disse sidste bevægelser i im- og eksportmængderne, som er udtryk for virkningerne af den økonomiske politik.

Det, der er sket — og det er et nyt træk — er, at importmængderne stiger ikke i forhold til i fjor, mens eksportmængderne er steget med 6 pct. Det betyder, at havde priserne holdt sig uændret, ville der have været en forbedring af handelsbalancen langt større end de 270 mill. kr., måske med noget op i nærheden af 1 milliard kr., i løbet af et halvt år.

Jeg har set i nogle dagblade i dag antydninger af, at den forbedring, statistikken viser, ikke skulle være reel, men skulle skyldes statistiske omlægninger; det skulle også gælde hele betalingsbalancens forbedring på 300 mill. kr. i første halvår. Jeg skal nøjes med at sige, at disse antydninger er ikke holdbare; det er en reel forbedring, der er tale om.

Hr. Per Hækkerup understregede i meget stærke ord i dag, hvor nødvendigt det var at sikre balance i vores forhold til udlandet; det var simpelt hen ikke muligt at blive ved med at låne, og det var et problem, der måtte tages fat på med det samme. Det er jeg alt sammen ganske enig i, men jeg synes nok, at denne erkendelse fra socialdemokratiets side kommer noget sent, for i de 3½ år, jeg har været med i denne sal, har man gentagne gange fra socialdemokratisk side hævdet, at regeringen netop tillagde dette hensyn til betalingsbalancen alt for stor vægt.

Det, som nu er spørgsmålet, er jo så, hvad socialdemokratiet vil gøre ved sagen. Det, man ville gøre for at forøge opsparingen, var tydeligt nok at virkeliggøre tanken om lønmodtagerfonds fra LOs pjece. Nu kommer sådanne fonds jo ikke ud af ingenting, de dannes i virkeligheden på den måde, at de kommer til at medføre en belastning af produktionens omkostninger på samme måde som en lønstigning, så den opsparing, der